

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2007-2008

21 februari 2008

VERZOEKSCHRIFT

over de financiering van het hoger onderwijs

VERSLAG

**namens de Commissie voor Onderwijs, Vorming, Wetenschap en Innovatie
uitgebracht door mevrouw Cathy Berx**

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: mevrouw Monica Van Kerrebroeck.

Vaste leden:

de heer Werner Marginet, de dames Katleen Martens, An Michiels, Marie-Rose Morel, de heer Leo Pieters;

de dames Cathy Berx, Kathleen Helsen, Sabine Poleyn, Monica Van Kerrebroeck;

de dames Stern Demeulenaere, Laurence Libert, de heer Hans Schoofs;

de heer Dirk De Cock, mevrouw Anissa Temsamani, de heer Robert Voorhamme.

Plaatsvervangers:

mevrouw Marijke Dillen, de heren Pieter Huybrechts, Stefaan Sintobin, de dames Greet Van Linter, Gerda Van Steenberge;

de heren Paul Delva, Jos De Meyer, mevrouw Veerle Heeren, de heer Luc Martens;

de heer Karlos Callens, de dames Margriet Hermans, Anne Marie Hoebeke;

de heren Chokri Mahassine, Ludo Sannen, Joris Vandenbroucke.

Toegevoegde leden:

de heer Kris Van Dijk;

de heer Jef Tavernier.

Zie:

1560 (2007-2008)

– Nr. 1: Verslag over hoorzitting

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Onderwijs, Vorming, Wetenschap en Innovatie behandelde op 27 maart 2007 en 22 en 29 januari 2008 het verzoekschrift over de financiering van het hoger onderwijs (Verzoekschrift nr. 16 (2006-2007)).

I. PROCEDURE

Op 2 februari 2007 dienden de heer Hans Plancke, en de dames Inge Gielis, Dominiek Masschelein, Nele Spaas en Anneleen Cobbaert c.s. een collectief verzoekschrift in over de financiering van het hoger onderwijs waarbij een door meer dan 15.000 Vlamingen ondertekende petitie werd gevoegd.

Dit verzoekschrift werd op 8 februari 2007 ontvanke-lijk verklaard en voor verdere behandeling verwezen naar de Commissie voor Onderwijs, Vorming, Wetenschap en Innovatie.

De commissie organiseerde op 27 maart 2007 een hoorzitting met de eerste ondertekenaar (*Parl. St. VI. Parl. 2007-08, nr. 1560/1*).

De commissie behandelde het verzoekschrift op 22 en 29 januari 2008, samen met het verzoekschrift van heren Luc Van den Bosch, Dirk De Vos, mevrouw Gertie De Fraeye, de heren Mattias Willems, Mar-nix Beyen en Jürgen Jaspers over de onderzoeks- en onderwijsfinanciering van de humane wetenschap-pen in het hoger onderwijs en met het ontwerp van decreet betreffende de financiering van de werking van de hogescholen en de universiteiten in Vlaande-ren (*Parl. St. VI. Parl. 2007-08, nr. 1468/1*). Op haar vergadering van 29 januari 2008 kwam de commissie tot een conclusie.

II. INHOUD VAN HET VERZOEKSCHRIFT

De verzoekers:

- hebben bezwaren tegen het geplande nieuwe financieringsmechanisme voor het hoger onder-wijs, dat volgens hen ondemocratisch en student-onvriendelijk is;
- vragen het parlement om in de instellingsfinancie-ring een extra financiële weging te voorzien om de negatieve effecten van outputfinanciering tegen

te gaan voor groepen met minder doorstromings-kansen;

- roepen het parlement verder op zich te beraden over de noodzaak van een ‘studierantsoenering’, namelijk de invoering van een leerkrediet, gekop-peld aan een verdubbeling van het studiegeld voor wie zijn krediet opgebruikt, zoals Vlaams minis-ter van Onderwijs, de heer Frank Vandenbroucke voorstelt;
- vinden de voorliggende verdeelsleutel onderzoek-onderwijs een ernstige bedreiging voor het univer-sitair onderwijs en vragen dat het parlement de verdeelsleutel herziet;
- klagen de onduidelijkheid aan van de aangekon-digde rationaliseringoperatie en verzoeken het parlement een democratisch en werkbaar kader uit te tekenen en sociaal flankerende maatregelen te nemen;
- roepen het parlement op om het hoger onderwijs van de gepaste extra middelen te voorzien voor onderwijsdemocratisering en kwaliteit;
- vragen het Vlaams Parlement zich zo spoedig mogelijk te mengen in het voorbereidende werk inzake het nieuwe financieringstelsel.

III. BESPREKING EN CONCLUSIE

De commissie verwijst naar de besprekingen over het voorontwerp (zie *Parl. St. VI. Parl. 2006-07, nr. 1247/1* en *Parl. St. VI. Parl. 2007-08, nr. 1483/1*) en het ontwerp van decreet betreffende de financiering van de werking van de hogescholen en de universitei-ten in Vlaanderen (zie *Parl. St. VI. Parl. 2007-08, nr. 1468/5* en 6).

De verslaggever,

Cathy
BERX

De voorzitter,

Monica
VAN KERREBROECK

BIJLAGE:

Verzoekschrift

VERZOEKSCRIFT**CONTACT:** VVS@VVS.AC**DATUM:** 2 FEBRUARI 2007**TER ATTENTIE VAN:** MEVROUW M.VANDERPOORTEN, VOORZITTER VAN HET VLAAMS PARLEMENT**BETREFT:** VERZOEKSCRIFT MBT FINANCIERING VAN HET HOGER ONDERWIJS

Geachte mevrouw de voorzitter,

Minister van Vorming, Onderwijs en Werk, Frank Vandenbroucke, werkt al geruime tijd aan een nieuw financieringsmechanisme voor het hoger onderwijs. Op 10 oktober 2005 verscheen een eerste conceptnota, in december 2005 een vervolgnota met rekenblad. Een derde conceptnota raakte begin juni 2006 bekend en kreeg op 14 juni het principiële fiat van de Vlaamse Regering. Sindsdien is er van het dossier maar weinig vernomen. Ook het parlement werd nog nauwelijks betrokken in dit, voor de verdere toekomst van het hoger onderwijs, cruciale dossier. Ondertussen is het zelfs onduidelijk of de aangekondigde timing (die eerder al met een jaar werd uitgesteld naar 2008) nog zal worden gehaald. Evenmin is duidelijk welke alternatieve pistes men zal bewandelen wanneer de vooropgestelde timing niet wordt gerespecteerd. De verzoekers richten zich daarom tot het Vlaams Parlement. Ze vragen de commissie onderwijs zo snel mogelijk initiatieven te ontwikkelen om op die manier te vermijden dat de krappe timing zorgt voor een serieus democratisch deficit en een studentonvriendelijk financieringssysteem.

Ondanks de grote protestacties in het voorjaar van 2005, waarmee VVS samen met de onderwijsbonden, in totaal 15 000 mensen op straat bracht, stuurde de minister zijn plannen slechts minimaal bij. De grote problemen met het nieuwe financieringsmodel blijven overeind. Het door de regering goedgekeurde voorstel, creëert er zelfs nog enkele bij.

VVS waarschuwde sterk voor de gevaren van een outputfinanciering op de onderwijskwaliteit en onderwijskansen van moeizamer doorstromende groepen. Toch houdt de regering grotendeels vast aan de resultaatsfinanciering. De verzoekers vragen het parlement om in de instellingsfinanciering een extra financiële weging te voorzien. Die moet voor alle groepen met mindere doorstroomkansen, de ongewenste neveneffecten van de outputbekostiging tegengaan.

Ondanks het zware studentenprotest, voert minister Vandenbroucke in zijn laatste plannen een leerkrediet in, met een verdubbeling van het studiegeld voor wie zijn krediet heeft opgebruikt. Dit systeem brengt vooral de moeilijker doorstromende kansengroepen in de problemen en strookt niet met het huidige recht op inschrijving. In combinatie met outputfinanciering zal het leerkrediet ook leiden tot langere studietrajecten. De verzoekers roepen het parlement op om zich grondig te beraden over de noodzaak van dergelijke studierantsoenering.

De voorliggende sleutel onderwijs-onderzoek vormt bovendien een serieuze bedreiging voor de kwaliteit van het universitaire onderwijs. De uitgesproken output-indicator waarop het 45% grote onderzoeksaandeel in de financiering wordt berekend, zal de aandacht voor het vaak al stiefmoederlijk behandelde onderwijs nog verder doen verslappen. De ondertekenaars vragen dat het parlement de nu voorliggende sleutel herzielt en onderwijs de financiering geeft waarop het recht heeft.

Verder bestaat er nog steeds de grootste onduidelijkheid over de aangekondigde rationaliseringsoperatie die aan de financiering wordt gekoppeld. De huidige uitwerking volstaat niet om op een efficiënte wijze kwaliteit en maatschappelijke relevantie te maximaliseren. De plannen brengen de onderwijskwaliteit- en omkadering, het studentenprofiel en de gevolgen voor de democratisering onvoldoende in rekening. De ondertekenaars verzoeken het parlement om een democratisch en werkbaar kader uit te tekenen en het initiatief te nemen voor sociaal flankerende maatregelen.

Tenslotte lost het recentste financieringsvoorstel ook het meest prangende probleem van het hoger onderwijs – de ontoereikende middelen – niet afdoende op. Het huidige voorziene budget reduceert het aanmoedigingsfonds gelijke kansen tot een gemiste kans voor de beoogde onderwijsdemocratisering. In plaats van een oplossing te bieden voor de structurele onderfinanciering van de hogescholen, worden er

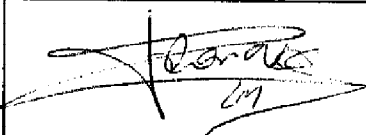
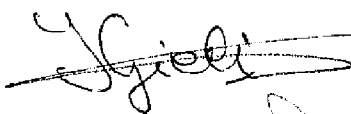
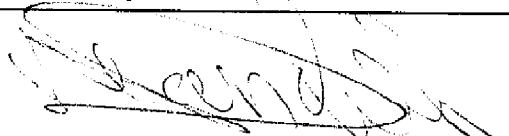
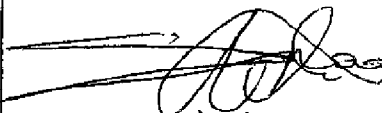
tussenschotten geïntroduceerd. De verzoekers roepen het parlement op om het hoger onderwijs voor de grote uitdagingen op het gebied van onderwijsdemocratisering en kwaliteit, ook van de gepaste extra middelen te voorzien.

De ondertekenaars verzoeken het Vlaams Parlement om zich zo spoedig mogelijk actief te mengen in het debat en het voorbereidende werk met betrekking tot het nieuwe financieringsstelsel hoger onderwijs. Dit dossier kent qua impact en belang voor het hoger onderwijs immers zijn gelijke niet. De studenten vragen met aandrang dat het Parlement de onrechtvaardigheden en onverwachte effecten in de voorliggende financieringsplannen opspoort en de voorstellen grondig bijstuurt in een meer studentvriendelijke richting. Tenslotte verwachten de verzoekers dat het Vlaams Parlement haar verantwoordelijkheid opneemt om méér dan de huidige voorziene middelen uit te trekken opdat het hoger onderwijs daadwerkelijk democratisch wordt.

De verzoekers hopen dat zij zo snel mogelijk de kans krijgen om het parlementaire werk te versterken door toelichting te verschaffen bij de aangekaarte problemen en verbeteringsvoorstellen. De verzoekers rekenen erop dat zij uw steun krijgen,

Met vriendelijke studentengroet,

Hans Plancke

Plancke, Hans Meiboomlaan 29 8200 Brugge	
Gielis, Inge Kopstraatje 8 2000 Antwerpen	
Masschelein, Dominiek, Sweigersnoord 32 9140 Temse	
Spaas Nele St-Rochusstraat 19 1000 Brussel	
Cobbaert, Anneleen Staatsbaan 86 8610 Handzame	